ERTYN

1955 7v95-#3

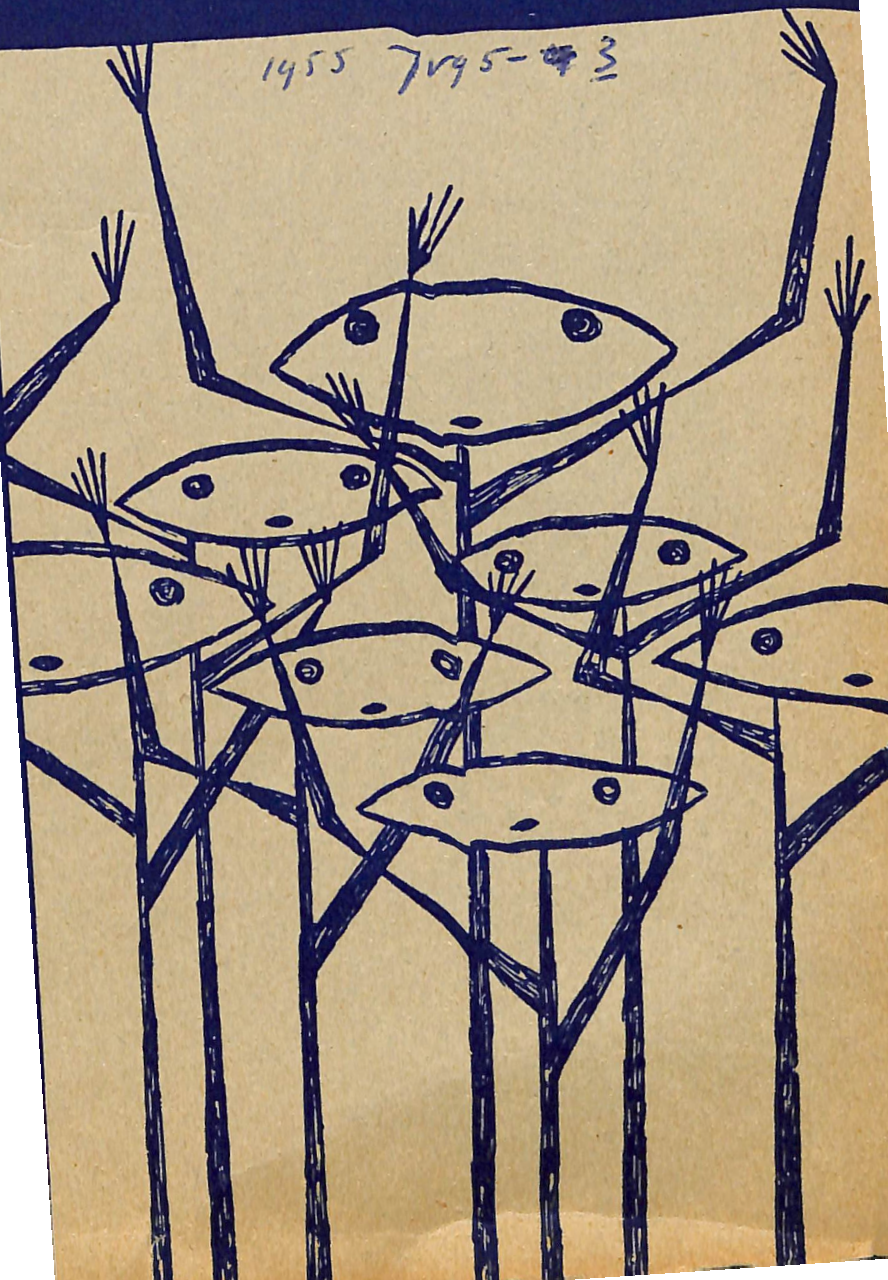

abonnement:
leden h.j.g. gratis
niet leden: f 2.--
per jaar

★

losse nummers:
f 0.25

★

postgiro 584802
t.n.v.
penningmeester
humanistische
jongeren-
gemeenschap
te rotterdam

★

copie inzenden
voor de 1e
van iedere maand

★

advertentie-
tarief
op aanvraag

LIBERTYN

redactie:
bas munniksma
n. tuindorplaan 64
overveen
peter molenaar
erik happé
cor de nobel

vijfde jaargang
nummer 3
april 1955

INHOUD

een goed congres!
een nieuwe lente...
"experiment"
5 5 55
resoluties, pro en contra
de alg.voorzitter aan het woord
verlangt u ook zo?
a.v.-impressies
humanieuws
onderontwikkelde gebieden
werkkampen
lof der zotheid
herderlijk schrijven
belgische schoolstrijd
h.j.g.-kamp

EEN GOED CONGRES!

Op 23 en 24 april a.s. houdt het Humanistisch Verbond in Arnhem haar 9e jaarlijkse congres. Het congres is voor het Verbond even belangrijk als de algemene vergadering voor de Humanistische Jongeren Gemeenschap. Het contact tussen de plaatselijke gemeenschappen wordt versterkt, het hoofdbestuur legt voor het gevoerde beleid verantwoording af, en krijgt richtlijnen voor het komende jaar mee. Maar belangrijker is de algemene betekenis, die zowel congres als algemene vergadering voor Verbond en Jongeren Gemeenschap hebben: beide zijn een uiting van practische democratie.

Een humanist erkent geen dogma's, geen door anderen voorgeschreven weg voor zijn geestelijk leven. De grote betekenis van het jaarlijks weerkeren van het H.V.-congres en van de A.V. van de H.J.G., is dat ieder lid mee kan en moet bouwen aan, en mede verantwoordelijk is voor de gezamenlijke organisatie. Congres en A.V. zijn dan ook levende hoogtepunten in verbond en H.J.G.. Hoe levend, is wel gebleken bij de besprekingen in de gemeenschappen van het ontwerp voor de nieuwe beginselverklaring. De definitieve behandeling van deze verduidelijkte weergave van ons gemeenschappelijk beginsel maakt het komende congres dubbel belangrijk.

Het is mede daarom dat de H.J.G., terugdenkend aan haar eigen goed geslaagde algemene vergadering, de afgevaardigden naar het a.s. congres van harte een goed congres - met zinvolle, verantwoorde discussies - toewenst.

EEN NIEUWE LENTE, EEN NIEUWE HUID

"alle krabben moeten t.z.t. vervellen,
.....anders kunnen ze niet groeien" (J.C. Alders)

ons lijfblad "libertijn", op de a.v. zo fel omstreden, rust voor de eerste maal in zijn nieuwe vorm, onder verantwoordelijkheid van een nieuwe redactie, in je handen. maar wat zal er in, door en uit de handen van de redactie komen?

de redactie wil belangrijke meningen van humanistische jongeren in het komende jaar zo veel mogelijk publiceren. zij stelt aan de te plaatsen copy echter wel de eis dat de inhoud een redelijk verantwoorde gedachtengang weergeeft, niet anderen op ontoelaatbare wijze kwetst, en vermoedelijk het merendeel van de lezers zal interesseren, kortom op zijn plaats is in een maandblad van de humanistische jongeren gemeenschap.
daarnaast dient de libertijn zonodig een positief fel critisch geluid op het maatschappelijk gebeuren te laten horen.

ook de nieuwe voorpagina wil van dit alles op zijn eigen manier konde doen.
inhoud geven aan ons blad doet uiteindelijk de mens, de mens bijeen in een gemeenschap, de h.j.g.; vandaar de symbolische aanduiding van de mens, niet van <u>een</u> mens, maar van <u>de</u> mens. dat deze mens toch ook weer gebonden is aan de samenleving en aan de redactie(!), daarvan moge de strakke indeling van het vlak blijk geven. dat de humanistische jongeren niet alleen zwaarwichtige taal kunnen bezigen, komt tot uiting in de manier waarop deze mensen bijeen zijn: een levensdans, waarin wij ondanks vele moeilijkheden nooit de blijdschap mogen verliezen.

onze redactie is in het klein een weerspiegeling van de h.j.g.: in een team samenwerkende individuen. daarom laten wij ieder redactielid even alleen aan het woord:

"kruisridder van de achterhoede"

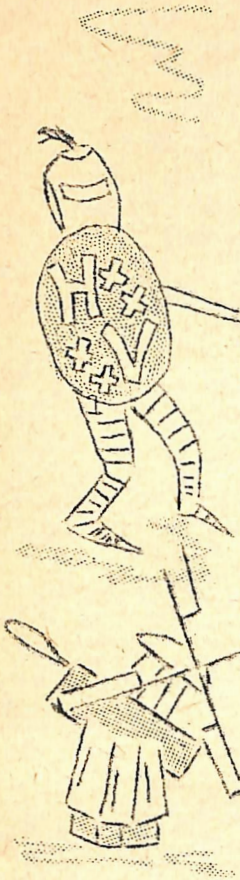

"als ik onder het neuriën van "hoe zachtkens glijdt ons bootje" het jaarverslag over 1954 doorlees, wordt mijn schommelend gemoed plotseling geschokt door een klein zinnetje: "we moeten strijdbaarder gaan worden".
en ik probeer me voor te stellen hoe deze geniale gedachtenflits in het brein van onze secretaris terecht is gekomen. terwijl hij zijn pyamabroek aantrekt en zijn bril op het nachtkastje legt, weet hij eensklaps: dat is het, we moeten strijdbaarder worden.
en hij ziet zichzelve als een don quichotte - met een lans van principes, en de beginselverklaring van het h.v. als schild - door het land trekken, taken zaaiend en dankbare gezichten oogstend. zijn strijdbaar oog ontziet niets en niemand, gedreven als hij is door een innerlijk "moeten".
daar gaan we dan. als sancho de domme schare van nihilisten. windmolens zijn overal te vinden. komt botte geesten, slijpt uw principes en schaart u achter onze banier.....enz.

het zij mij vergund, tijdens deze humanistische kruistocht nu en dan wat achter te blijven om privé eens op een windmolentje in te hakken, d.w.z. op eigen gezag, voor eigen rekening en voor mijn eigen genoegen (en hopelijk voor dat van eventuele medeachterblijvers)."

peter molenaar

"iedereen zegt altijd dat ik te veel zeg en te lang praat; daarom hier nu geen verder gezwam (dat bewaar ik wel voor de redactievergaderingen)."

erik happé

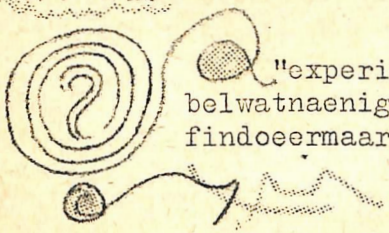

"experimenterenzitmijinhetbloedvandaarditgekrabbelwatnaenigeinspanningwelgelezenzalkunnenwordenenfindoeermaarwatvoorcordenobel."

cor de nobel

"tableau de la troupe".

als een spullebaas voel ik me nu ik me als redactie-secretaris aan jullie moet voorstellen; mij en mijn artisten, die zich zelf al hebben aangekondigd als kruisridden-in-de-achterhoede, als zwammer (die zwemt in zijn woorden en er niet in verdrinkt) en als een experimenteel, die zijn optreden als een waagstuk beschouwt.

wij allen spelen op de "kermis der ijdelheid" en de paradetent is nog niet zo slecht.

goed zo, hiermee ben ik dan meteen aan jullie voorgesteld - 't viel nogal mee - en vraag ik voor mijn troep de belangstelling van het zeer geacht publiek.

komt en gaat zien, wat wij in onze paradetent "libertijn" voor je vertonen, er zijn mooie plaatsen, als je maar lust hebt om te kijken. de voorstelling neemt een aanvang.

de muzikanten worden uitgeblazen en de lichten (dat zijn wij) gaan naar binnen. een beetje gunst, een beetje recommandatie bij vrienden en kennissen.

"Wel bedankt!

de spullebaas,

bas munniksma."

GROTE dank komt toe aan de vorige redactie voor de vele onschatbare diensten de h.j.g. onder moeilijke omstandigheden bewezen (hans, bedankt!)

kleren maken de man, het omslag niet de libertijn maar toch.....bovendien meer pagina's. men begrijpt het al: de abonnementsprijs voor niet-h.j.g.-ers moest wel verhoogd van f. 1.50 tot f. 2.= per jaar.

waarom dit artikeltje nog langer maken?
wij wensen de libertijn in het komende jaar veel afbraak en opbouw in harmonische zin.

de redactie.

VIJF VIJF VIJF en VIJFTIG . . . . . .

Afgezaagde, tot in den treure herhaalde, beschouwingen werden al gepubliceerd over de tiende bevrijdingsdag in ieder blad dat zich zelf respecteert.

Wij plaatsen liever twee gedichtjes van kinderen, geboren in het bevrijdingsjaar (leerlingen vierde klas lagere school in Rotterdam), gemaakt toen Otto de Meyer, na een les over de bevrijding, zijn leerlingen vroeg hierover iets te schrijven.

jongen, 10 jaar:

oorlog

de geweren vuren
al lange uren
de dood loopt rond
en strooit dode zegen over de grond
de bommen vielen
op duizende zielen.
wanneer houdt dat op
dat oorlogs-gesop.

meisje, 10 jaar:

nu vieren we feest van de vrede
nu, nu, heden,
het feest van de vrede
hoera, hoera, hoera.

HEBBEN WIJ EEN MENING OF PRATEN WE ALLEEN?

De tegenstanders van de Onderwijsresolutie, die het vorige hoofdbestuur van de H.J.G. de algemene vergadering had voorgelegd, hebben in het vage gelaten waarom men zich eigenlijk tegen aanneming verzette.

Ik kan niet anders dan herhalen, dat de houding van de "oppositie" op de algemene vergadering mij ten zeerste heeft teleurgesteld. Het sterkste argument - n.l. dat men te allen tijde tegen resoluties en uitspraken was, omdat de H.J.G. meer als gesprekscentrum zou zijn bedoeld - heeft men zelf om hals gebracht door het voorstel van de afdeling Amsterdam inzake de hulp aan de onderontwikkelde gebieden met algemene stemmen aan te nemen, een voorstel dat een veel verdere strekking had en waarvan men de consequenties naar alle waarschijnlijkheid niet eens heeft beseft, aangezien het in het geheel niet voorbereid was in de gemeenschapsvergaderingen.

PRO

Het argument lijkt mij trouwens op zichzelf vrij dwaas, omdat men bij vorige gelegenheden juist heeft aangedrongen op een principiëler houding ten opzichte van actuele zaken, een houding die het afgetreden bestuur meermalen heeft aangenomen en die ook op één punt na de instemming van de vergadering kon wegdragen. Het lijkt mij nogal vanzelfsprekend dat een organisatie, en dan nog wel een jongerenorganisatie, die van een bepaald beginsel uitgaat, wel iets anders te doen heeft dan bij voortduring over dat beginsel te confereren, en dat zeker bepaalde consequenties, die dit gemeenschappelijk uitgangspunt met zich meebrengt, van tijd tot tijd tot uiting moeten komen, wil men een eigen "gezicht" kunnen tonen. Het lijkt mij toch onwaarschijnlijk, dat men van de H.J.G. alleen maar een praatclubje zou willen maken en in dat geval zou ik zelfs op het lidmaatschap geen prijs meer stellen.

Wanneer dan een zaak als die van het Openbaar Onderwijs, die ons aller steun dringend nodig heeft en waarover wij het allen nagenoeg eens zijn, na een lange en diepgaande voorbereiding, niet de vereiste tweederde meerderheid kan

behalen in onze vergadering, dan is dat een brevet van onvermogen voor de H.J.G. in de eerste plaats en een bittere teleurstelling voor de aanhangers van het Openbaar Onderwijs - en zijn wij dat dan niet allemaal? - bovendien.

Resumerend acht ik het dus van het grootste belang, dat onze mening over actuele en principiële zaken niet alleen in onze gesprekken aan de orde komt, maar ook aan àl onze leden en aan de buitenwereld wordt bekend gemaakt, opdat men zal weten wat men aan de H.J.G. heeft.

Voor een praatclubje, dat alleen op de gezelligheid en de meningsvorming van enkelen uit is, zou ik beslist bedanken en ik hoop dan ook van harte, dat het nieuwe hoofdbestuur zijn taak in dezen zal verstaan, op straffe van de oprichting van een werkelijk Humanistisch Centrum in de H.J.G !

Ron. de la Rie

Resoluties?

Op de A.V. kwam de vraag naar voren of de H.J.G. er juist aan doet resoluties over maatschappelijke onderwerpen aan te nemen.
Dit probleem is belangrijker dan de betreffende resoluties zelf, en geldt zowel voor H.J.G. als voor H.V..

redactie

CONTRA

Op de afgelopen A.V. toonde de Haagse H.J.G. zich duidelijk anti-resolutionair. Wij zijn in Den Haag van mening dat de H.J.G. zich op een verkeerd pad begeeft, wanneer zij resoluties gaat aannemen. Wij zien de H.J.G. niet als een vakorganisatie van buitenkerkelijken, maar als een "bezinningscentrum". Met dit mooie woord wordt bedoeld dat de H.J.G. een plaats moet zijn, waar jonge mensen in een prettige, ondogmatische sfeer, met elkaar van gedachten kunnen wisselen over hun denkbeelden betreffende mens en samenleving. Het is daarom een goed idee, wanneer het hoofdbestuur een bepaald thema, b.v. "onderwijs" of "geboorteregeling" ter bespreking voorstelt, waar men in de afdelingen en op een weekend over kan praten.

Maar waarom er nu een resolutie over aangenomen moet worden, is ons niet duidelijk. Wij kunnen er zelfs geen enkel voordeel in ontdekken. Maar nadelen des te meer. Een deel van de A.V. had beter besteed kunnen worden aan andere zaken. Dit is echter niet ons belangrijkste bezwaar. Ernstiger vinden wij het, dat verschillende jongeren, die anders graag lid zouden willen worden van de H.J.G., nu menen niet toe te kunnen treden op grond van een al dan niet belangrijk onderdeel van een resolutie, dat voor hen essentiëel is.

Nu kan men menen, dat het zo'n vaart niet zal lopen, omdat men vindt, dat de meeste resoluties, zoals ook de op de jongste .V. voorgestelde, toch vaag en onbetekenend zijn en waarschijnlijk slechts waarde kunnen hebben als archiefstukken, maar dan is het ons helemaal een raadsel, waartoe deze dingen dienen.

Ook kan men het standpunt huldigen dat resoluties wèl waarde hebben, maar dan moet men ook de bezwaren delen, die het aannemen van resoluties meebrengt.

Zoals in de meeste zaken schuilt er ook in de Haagse anti-resolutie-narigheid een zekere overdrijving. Wij kunnen ons n.l. voorstellen, dat er zich gevallen voordoen waartegen wij wel degelijk resoluties moeten aannemen, b.v. indien het Tilburgse vrij-verbod voor heel Nederland zou gaan gelden. Bij zo'n gelegenheid zou Den Haag van harte een resolutie hiertegen steunen om het H.B. de mogelijkheid te geven, met de resolutie in de hand bij ministers, kamerleden en andere hoge pieten te betogen, dat wij er tegen zijn. Maar zolang dergelijke idioterie (naar ieders mening!) slechts in één enkele gemeente plaats vindt, zolang kan de H.J.G. beter van resoluties verschoond blijven.

Jaap de Boer

Tekenaar Henk Gijsbers, vast Libertijn-medewerker, begint zijn serie maandelijkse cartoons; ook hij werd kennelijk geïmponeerd door de vastberaden plannen van de H.J.G. zich het komende jaar vooral aan INTERNE VERSTERKING te gaan wijden:

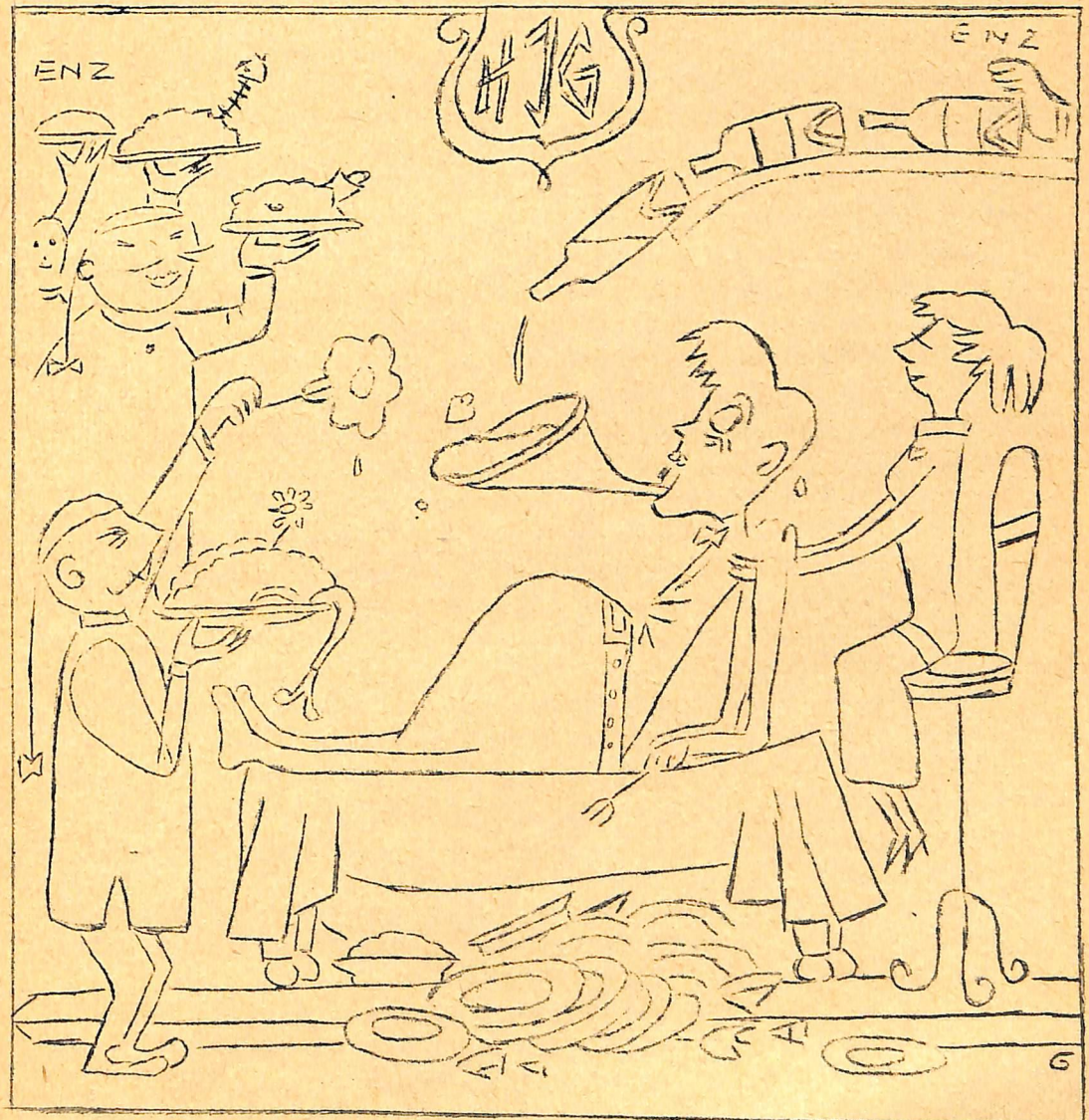

NA IEDERE H.J.G.-MARTELING: CHINESE MARTELING!

DE ALG. VOORZITTER AAN HET WOORD:

"Niets groots ontstaat plotseling,
niet eens een druif of een vijg."
Epictetus

Nu de rumoerige drukte van de A.V. voorbij is, moeten wij ons weer gaan richten op de toekomst.
Laten wij echter eerst eens bij het startpunt de omgeving opnemen. We kunnen dan opmerken, dat het binnen de H.J.G. leeft, hier wat feller, intensiever, daar wat slomer, bezadigder, maar beweging is er overal.

De activiteiten beschouwend, komen we tot de conclusie dat zo langzamerhand het evenwicht gevonden is tussen het behandelen van levensbeschouwelijke zaken en het "practische" werk. Dit brengt met zich mee dat de H.J.G. een gezicht begint te krijgen; dat dit geen verstarring behoeft te betekenen, heeft het lot van de resoluties op de A.V. wel bewezen.

Naar buiten en ook in het Verbond heeft de H.J.G. zich een eigen plaats veroverd. Hiertoe heeft in niet geringe mate de wegwijzeractie bijgedragen. Alhoewel het ledental het laatste jaar redelijk is gestegen, is dit nog steeds onvoldoende om van grote betekenis te zijn in de jongerenwereld. Voorlichting over de H.J.G. blijft dus noodzakelijk.

Tevens kampen we nog veelal met de moeilijkheid om alle leden in onze gemeenschap te betrekken, zich thuis te laten voelen. Dit probleem zal dit jaar zeker de aandacht krijgen. De H.J.G. biedt voor velen een mogelijkheid tot menings- en persoonlijkheidsvorming. Hieronder moet men niet verstaan het vormen van "ideale humanistjes", die bestaan trouwens niet. Wel hebben we juist in de H.J.G., waar we zeer uiteenlopende meningen en vormen vinden, de mogelijkheid verder te zoeken naar onze eigen levenshouding, gebaseerd op onze levensovertuiging. Het persoonlijk gesprek, evenals het groepsgesprek zijn de aangewezen middelen hiertoe.

Hier ligt voor de plaatselijke gemeenschappen de grootste taak; niettemin zal het H.B. hierbij stimulerend en coördinerend moeten optreden. Centraal zullen daarom

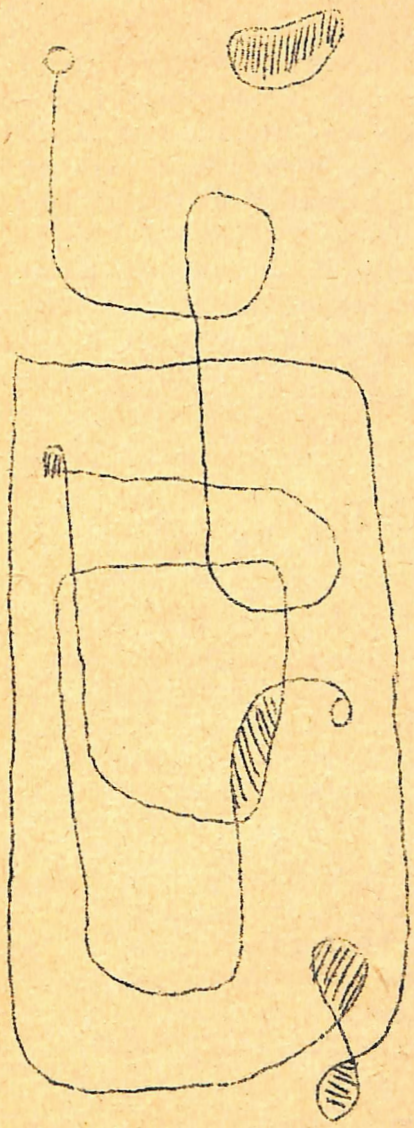

dit jaar een aantal onderwerpen door een syllabus aan de orde worden gesteld; aan de hand van de reacties hierop zal een samenvattend verslag worden gepubliceerd. Ook de kampen en andere gezamenlijke activiteiten zijn in dit verband zeer belangrijk. In het ongedwongen samenzijn leren wij elkaar kennen en waarderen; hieruit kunnen ongetwijfeld zeer belangrijke vriendschapsbanden ontstaan. Het H.B. zal dan ook het houden van regionale bijeenkomsten en kampen stimuleren.
De uitbreiding van de Libertijnlezerskring zal enerzijds dienen tot het geven van meer bekendheid aan de H.J.G., anderzijds tot het mogelijk maken van een meer verantwoorde exploitatie van de Libertijn.
Al deze plannen, die mede een gestadige groei van de H.J.G. ten doel hebben, zullen mislukken als we niet allen gezamenlijk onze krachten er aan geven.
Het H.B. zal dan ook pogen een zeer nauw contact met de plaatselijke gemeenschappen onderhouden.
Onnodig is het eigenlijk te zeggen dat het door jullie gekozen H.B. de gestelde taken tot versteviging van de H.J.G. met ijver en enthousiasme hoopt te kunnen uitvoeren.

Henk Bosselaar.

Verlangt ge ook zo?

de grote voorvechters onder de Humanistische Jongeren iedere dag bij U in huis te hebben? Op iedere landelijke bijeenkomst zaagt ge hen op armlengte-afstand hun krachtig beleid op waardige wijze verdedigen of een ordevoorstel indienen. Na afloop ging ieder zijns (haars) weegs en een schrijnende leegte daalde neder in het hart .....

GE HOEFT NU NIET LANGER TE VERKWINEN

Na stug experimenteren zijn enkele H.J.G.-fotograven er in geslaagd een gezellige, levensgrote maandkalender samen te stellen, daarin enkele jonge humanistische kopstukken vereeuwigend. Denk eens aan: twaalf fantastische taferelen, formaat 312 x 217 cm., in een vijftal zachte slaapkamerkleuren gedrukt op vetvrij geschept Zuid-Bevelands papier. Gewicht ca. 35 kg.

Enkele voorstellingen willen wij verklappen, maar niet veel.
Januari: RUDOLF DE JONG, ex-landelijk secretaris in Perzische badjas een 3 SA-contract spelend.
Maart: TIM TIMMERMANS, mede-oprichter van de H.J.G., wadend door de barre Groningse sneeuw.
September: PETER MOLENAAR, op lompe wijze een windmolen afbrekend.

HOE DIT FEL BEGEERDE

object in bezit te krijgen? Och, kinderlijk eenvoudig.

Litteratuur: "In en Om het H.V.", nr. 4, 2 April '55, blz. 8.

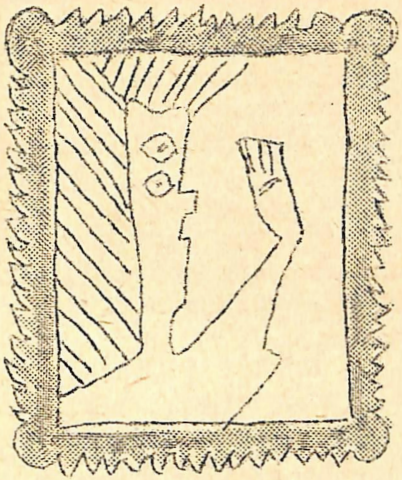

Leden!

van de Humanistische Jongeren Gemeenschap, die tot dusver om duistere redenen nog steeds de waarde van een abonnement op de Libertijn niet beseften, doch zich nu voor 1 Mei a.s. abonneren, zenden wij franco per grote verhuiswagen dit meesterlijk staaltje modern- constructief fotografisme toe. Mocht ge nog aarzelen, bedenk: ons lijfblad is totaal, maar dan ook totaal vernieuwd! "Maar als wij nu al abonné zijn?" horen wij U treurig roepen; geen nood! Ge werft een nieuwe abonné: een peuleschil.

Ook dan zult ge tot de gelukkige bezitters behoren, alleen zult ge dan zelf voor het vervoer zorg moeten dragen. De abonnementsprijs, och die is niet zo verschrikkelijk hoog. Voor ƒ 2.= ligt de Libertijn iedere maand (haast niet te geloven, hè?) trouw in Uw brievenbus.
En reeds bij het aanschouwen van de flap zult ge zeggen: "Ja, dat moet wel actueel, typisch humanistisch en toch veelzijdig zijn." Dit kan toch ook niet anders wanneer zich onder de medewerkers bevinden: K.Plug, dr.O.Zuidenwoud, dr.J.P.van Boedapest, dra.D.K.Prinses. Schrijf nog heden een briefkaart met Uw opgave aan administratie "Libertijn", Nr.Tuindorplaan 64, Overveen. Stuur vooral geen geld, daar hebben we niets aan!

IMPRESSIES VAN EEN A.V.-GANGER.

Koek en papier vormen de grondstoffen voor de Algemene Vergadering 1955, gehouden in het Meenthuis op 5 en 6 Maart. De koek, die permanent werd rondgediend en de bergen papier, waarin de afgevaardigde-handen zich nerveus begraven na iedere hamerslag.

Het hoofdbestuur blijkt tot aan het bittere einde (nou ja, bitter?) van haar bestaan de siernaam "zaken-kabinet" te willen dragen. Aan het tijdschema worden nauwelijks concessies gedaan - verloren tijd moet worden ingehaald op maal-tijden.

Zaterdag moeten de eerste dertien van de vierentwintig agenda-punten zijn afgehandeld. De attractie van deze avond is het regelmatig opveren van ex-L.P.C.leden n.a.v. een zinsnede uit het jaarverslag. Het slotvuurwerk, dat men verwacht van de critiek op de Libertijn blijken sommige teleurgestelden maar een mager rotje te vinden.

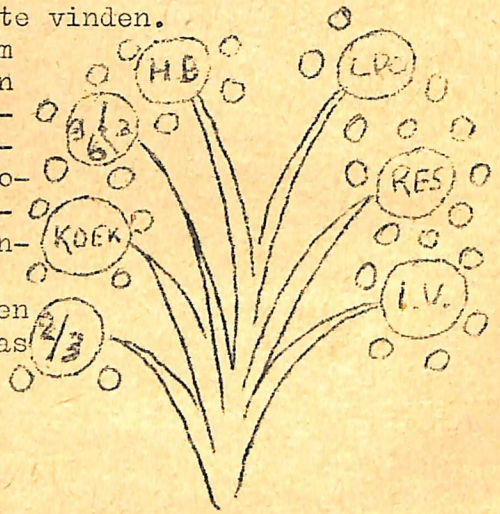

Zondagmorgen moet men zich al om 8 uur uit de schuimrubber bedden hijsen om de race tegen het uurwerk voort te zetten. Het hoofdgerecht van de ochtend - de resolutie onderwijs - wordt na twee- en een half uur discussie als onverteerbaar uitgespuwd.
De vergadering heeft van te voren een motie aangenomen, dat zij pas met 2/3 meerderheid resoluties kan aanvaarden. Dat hierdoor de resolutie onderwijs verworpen wordt, is een prachtig staaltje humanisme - het eerbiedigen van de stem van minderheden.

Vrolijke gezichten bij het anti-resolutionaire blok - downstemming achter de bestuurstafel - resolutie geboorteregeling ingetrokken - men gaat enigszins vermoeid over tot "de orde van de dag".

Kadervorming (lelijk woord voor interne versterking) wordt door Utrecht en Hilversum onder de ogen van de afgevaardigden geworpen. Een ieder blijkt dit even belangrijk

te vinden, doch er geen offers voor over te hebben - veel gepraat en gehamer - tot een robuste figuur van één der achterste tafeltjes zich verheft en verzoekt deze zaak pro-memorie te willen boeken als officieuze richtlijn voor het nieuwe H.B., waarvan acte en applaus. Uit de Amsterdamse hoek wordt een actie-programma voor de achtergebleven gebieden opgediend - er wordt een commissie ingesteld om dit verder uit te werken en voorstellen te doen op het congres van het Humanistisch Verbond. Dit alles gaat zo snel, dat zelfs de afdeling Blanco (alias Den Haag) vergat tegen te stemmen.

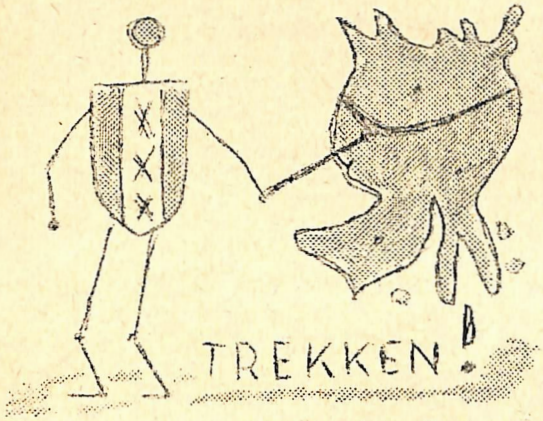

Ron de la Rie trekt zich als resolutie-specialist b.d. terug voor de afvaardiging naar het H.V.-congres ten bate van een commissie-lid. Ik meen weer een mooi brok humanisme te bespeuren als William Hartman zich eveneens wil terugtrekken (als zijnde het oneens met het Amsterdamse voorstel) doch ziet, dat de vergadering desondanks het vertrouwen in hem handhaaft.

Tegen de middag zien we het beginsel van de lobby-vorming overal toegepast en het resultaat van al dit gesmoes is een nieuwe redactie en het volgende hoofdbestuur:

Henk Bosselaar	(Utrecht-Delft)	- eerste voorzitter
Cor Hoek	(Velsen)	- tweede voorzitter
Mettha de Nachtegaal	(A'dam)	- eerste secretaresse
Jan Pakkert	(Rotterdam)	- tweede secretaris
Otto de Meyer	(Rotterdam)	- eerste penningmeester
Jim van Opijnen	(Zaandam)	- tweede penningmeester
Bas Munniksma	(Haarlem)	- redactie-secretaris

Van één der candidaten betwijfelt een afgevaardigde of hij wel een echte humanist is. De candidaat mag komen vertellen wat hij dan wel is en hij wordt z.h.s. verkozen. Als het prededium persé vrouwen in het H.B. wil hebben, maakt een vrouwelijke afgevaardigde duidelijk, dat men niet als vrouw, maar als mens in een bestuur zit. Applaus van mannen èn vrouwen.

Wanneer tenslotte de vergadering een voorstel voor een ovatie aan de soep-thee-koffie-limonade-verzorgsters éénparig bekrachtigt, zien we in deze daad een duidelijk symbool voor de nieuwe koers van de H.J.G.:
interne versterking.

Peter Molenaar.

H U M A N I E U W S.

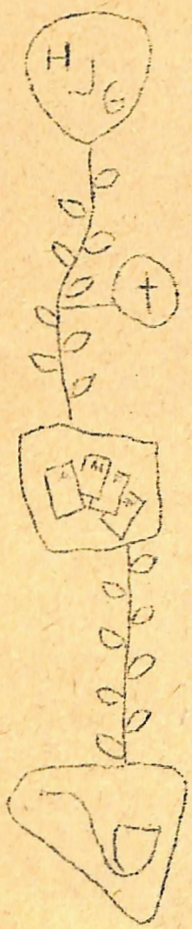

In deze rubriek zullen worden opgenomen:

1. interessante gebeurtenissen uit de verschillende gemeenschappen.
2. mededelingen van andere humanistische verenigingen, die voor de H.J.G. van belang kunnen zijn.

Ditmaal twee trieste zaken aan begin en eind, met wat plezieriger dingen ertussen in.
De gemeenschap Zwolle is ter ziele, zij ruste in vrede. Jammer dat de meesten van ons niet in reincarnatie geloven. Gelukkig gaat ook deze nieuwe lente weer gepaard met een nieuw geluid, ditmaal van de Rotterdammers. De feuilleton van mededelingenbladen wordt vervangen door een krantje. Wij vertrouwen erop dat dit het hoge artistieke peil van de reeds bestaanden nog zal overtreffen.
Nu we het toch over onze woekerkranten hebben, d'Uilebal heeft grote plannen. Haar één-jaarworden zal de oorzaak zijn van een experimenteel nummer. Hopelijk in flink contrast met de slappe aftreksels van de Couperus-mentaliteit, die we tot dusver voorgeschoteld kregen.
Nog een kunstbericht: Cor de Nobel hanteert het penseel en het resultaat is tot 1 Mei te aanschouwen in Bierhandel "DE PYP", in de Gaffeldwarsstraat te Rotterdam. In de Artistieke Staalkaart vernamen we niets hierover: een ernstige nalatigheid! De schilderijen zullen wel enige vrolijkheid teweeg brengen. Waar men al geen plezier om kan hebben.

Zo lazen wij ergens dat in Haarlem een geslaagde crematie-avond was gehouden. Het moet er dan wel heet toegegaan zijn, dunkt ons.
Naar verluidt is er ergens in Nederland een H.J.G.-voorzitter die het prettig vindt om met U te worden aangesproken. Wat zegt U me daarvan? Het wachten is nu op een commissie die de omgangsvormen tussen de H.J.G.-leden nauwkeurig codificeert. Die zal dan echter dienen te bestaan uit supernobele figuren, want gezien de verkiezing van de Kascontrole-commissie op de laatste A.V. stelt de H.J.G. de allerhoogste eisen aan commissieleden.
Nog meer deskundigen worden gevraagd:
1. In "De Ark" worden van 16 Juli tot 27 Augustus kinderkampen georganiseerd, waarvoor leiding wordt gezocht. Voor hoofdleiders (sters) is f. 30,- vergoeding per week uitgetrokken, voor assistenten f. 15,-, terwijl reiskosten gedeclareerd kunnen worden.
2. Het fonds "Potten en pannen" (kampmateriaal-organisatie van het H.V.) zoekt, o.a. voor het familietentenkamp, kook- en kamptechnisch onderlegde jongeren, welke tegen vergoeding gedurende één of meer weken het technisch gedeelte van een kamp verzorgen. Ruim vrije tijd. Inlichtingen bij Wim Geerts, J.G. Heuthorststraat 4, Doetinchem.

Helaas tot besluit een dissonant. De peper uit de bekende bus was ditmaal wat te scherp. Het werd jammer gevonden dat de door Haarlem voorgestelde Libertijnredactie, waar Amsterdam achter stond, niet gekozen werd. Deze zinloze uitlating doet op zijn minst onplezierig aan.

Naschrift
De redactie prijst zich gelukkig een niet-redactie-lid bereid te hebben gevonden maandelijks het humanieuws te verzorgen. Daardoor is het mogelijk iedereen - ook de redactie - zo nodig een veeg uit de pan te geven.

De ben van Haarlem

H.J.G.-VOORSTEL betreffende de ONDERONTWIKKELDE GEBIEDEN.

Op voorstel van de gemeenschap Amsterdam besloot de A.V. van de H.J.G. op het H.V.-congres bij de rondvraag de onderontwikkelde gebieden aan de orde te stellen. Het door Amsterdam nader uitgewerkte voorstel zal dus door de H.J.G.-afgevaardigden Henk Bosselaar, Wim Hartman en Mettha de Nachtegaal (de H.J.G. neemt dit jaar voor het eerst als zelfstandige gemeenschap van het H.V. aan het congres deel) aan de orde worden gesteld.
Het luidt:

"Is het hoofdbestuur bereid om, eventueel in samenwerking met andere organisaties, de regering kenbaar te maken, dat het wenselijk is dat Nederland op de begroting een bedrag uittrekt in overeenstemming met het nationaal inkomen voor de vorming van een fonds onder auspiciën van de Verenigde Naties voor onbaatzuchtige hulpverlening aan de onderontwikkelde gebieden en dit gedurende minstens tien achtereenvolgende jaren."

Zie tevens: "In en om het Humanistisch Verbond" nr 4 - 2 April 1955.

WIJ LAZEN in het "Unesco-Nieuws":

Naar alle waarschijnlijkheid zullen er deze zomer drie internationale werkkampen worden gehouden in Bergen, Rockanje en Doorn. Deze worden georganiseerd door de "Stichting Internationale Werkkampen", waarvan de administratie is ondergebracht bij het Unesco Centrum Nederland, Keizersgracht 392, Amsterdam (tel.: 65100).

Jongeren, die deel willen nemen aan een internationaal werkkamp in het buitenland kunnen aan hetzelfde adres inlichtingen verkrijgen en zich desgewenst aanmelden.

De minimum leeftijdsgrens is 18 jaar.

De maandelijkse rubriek "De lof der zotheid", in de inhoudsopgave reeds vermeld, lag persklaar toen het bericht van Einstein's overlijden kwam.

Het debuut van "De lof der zotheid" komt nu een maand later, waardoor deze bladzijde aan de nagedachtenis van Prof. Dr Albert Einstein kan worden gewijd.

18 April 1955.

"Men zal moeilijk een wetenschappelijke geest aantreffen, die zich met diepgaand onderzoek bezighoudt, wien niet een eigenaardige religiositeit eigen is. Deze religiositeit onderscheidt zich sterk van die van de naïeve mens. Voor de laatste is God een wezen, op wiens zorg men hoopt, wiens straf men vreest - een gesublimeerd gevoel van het soort verhouding van kind tot vader - een wezen, tot welk men in zekere zin in een persoonlijke betrekking staat, hoe respectvol deze ook zijn mag.
De wetenschappelijke onderzoeker echter is doordrongen van de causaliteit van alle gebeuren. De toekomst is voor hem niet minder noodzakelijk en bepaald dan het verleden. De moraal is voor hem geen goddelijke, maar een zuiver menselijke aangelegenheid."

Albert Einstein

1879 - 1955

(uit "Mein Weltbild")

CHRISTEN ZYN IN DE NEDERLANDSE SAMENLEVING

-KANTTEKENINGEN BIJ EEN HERDERLIJK SCHRIJVEN-

Wie het ontwerp van deze herderlijke brief van de gemengde synode der Nederlandse Hervormde Kerk ziet, zal hieruit veel verheugends kunnen destilleren.
Hoewel het schrijven niet bedoeld is als antwoord op het mandement der Rooms-Katholieke bisschoppen, zal men zich toch moeilijk aan een vergelijking kunnen onttrekken.
Wij lezen b.v. in het ontwerp voor de herderlijke brief:

"Wat eertijds noodzakelijke geloofsbeslissing was, is nu voor vele christenen geloofsbeginsel geworden. Het gevaar van deze opvatting is, dat gesloten groepen ontstaan en dat ons volk geen gemeenschap meer zal kennen.
.....De christen moet met anderen samenwerken voor de opbouw van een verantwoorde maatschappij. Van geval tot geval, afhangend van velerlei factoren, zal hij zijn keuze voor een "algemene" of "bijzondere" organisatie doen."

Onwillekeurig denkt men bij deze passage: en wat is er overgebleven van de geloofsbeslissing bij de tot het mandement veroordeelden? Waarom kunnen deze (hervormde) christenen wel, en andere (r.k.) niet zich losmaken van middeleeuwse opvattingen omtrent de "samenleving"?

Verder staat er:
"De kerk staat op de bres voor het democratisch staatsbestel. Met het oog op de medeverantwoordelijkheid voor de vrijheid, die christenen en niet-christenen gelijkelijk hebben, DIENEN DE CHRISTENEN NIETS AAN DE HUMANISTEN IN DE WEG TE LEGGEN, ALS ZIJ PLAATS VRAGEN VOOR HUN ZORG AAN DE MENS." (hoofdletters van ons - red.)

Dit getuigt van een heel wat beter inzicht omtrent het begrip "vrijheid" dan wij gemeenlijk uit de roomse hoek bemerken. Daar komt men immers vaak niet verder dan: vrijheid voor zichzelf, zonder te beseffen dat dit een belachelijk maken van de vrijheid betekent.

Wanneer wij tenslotte lezen:

"over het christen-zijn in de wereld zijn geen algemene gedragsregels te geven; aanwijzingen gelden slechts voor een bepaalde tijd. ..... De scheiding tussen Christus en de machten der duisternis is zeer moeilijk aan te wijzen en valt doorgaans niet samen met de scheiding tussen organisaties van christenen en niet-christenen....."

dan vinden wij, dat hiermee een reële en gezonde basis voor gesprek gelegd is. Dit getuigt n.l. van een grote mate van werkelijkheidszin. Geen krampachtig eenheidsstreven voor de eigen groep, waarmee het mandement naar het paradijs wil, maar het zeer reële besef, dat er verschillen bestaan. Verschillen, die een waarde hebben en die wij niet willen verdoezelen, maar die geen absoluut obstakel hoeven te zijn voor het gemeenschappelijk streven naar een waardevol menselijk bestaan.

LATEN WIJ DAAROM tijdens het humanistisch lof-concert, dat na deze herderlijke brief wel zal losbarsten, NIET ACHTERDOCHTIG NAAST HET PODIUM BLIJVEN STAAN, MAAR LATEN WE ONS TROMPETJE MEEBLAZEN, IN DE HOOP DAT HET OOK TOT MEER-VERSTOPTE OREN ZAL DOORDRINGEN, DAT BISSCHOPPEN NIET ALTIJD GELIJK HEBBEN.

den haag, 31 Maart PM
(de citaten zijn overgenomen uit de N.R.C.)

W A A R H E I D

Hou op met het tonen van de waarheid:
de waarheid maakt mij ziek.
Maar naar iets anders streven
en om iets anders geven
kan ik niet.

B.M. Smallegange

DE BELGISCHE SCHOOLSTRIJD: ONDERWIJS OF KERSTENING?

Het is voor een Nederlander, die bovendien nog behept is met een dosis onverdraagzaamheid jegens de onverdraagzaamheid der Rooms-Katholieken, wel zeer moeilijk zich objectief uit te spreken over de Belgische schoolstrijd van de laatste maanden.

De verhoudingen in België liggen wel totaal anders dan in Nederland. De Nederlandse politieke geschiedenis kent weliswaar haar eigen schoolstrijd van meerdere decennia, maar deze is toch reeds lang uitgestreden (uitgezonderd de kwestie van de kath. MTS in Hengelo!); en het legio aantal soorten scholen op gelijke wijze financiëel gesteund als de openbare, doet recht wedervaren aan de diverse godsdienstige stromingen in ons land. De aangelegenheid hier te lande is zeer zorgvuldig geregeld, en de verschillende politieke stromingen behoeden elkaar door hun onderlinge onenigheid voor bevoordeling van een bepaalde sector.

In België is de kwestie in eerste aanleg veel eenvoudiger: slechts één grote godsdienst, die eigen onderwijs eist naast het officiële, en slechts twee grote politieke partijen van katholieken en socialisten naast de liberalen als kleine partij-op-de-wip. Hoewel de verhoudingen daar dus veel minder gecompliceerd zijn, is er door een aantal maatregelen toch een nationale rel ontstaan.

Dit komt in de eerste plaats doordat de regelingen veel minder waterdicht zijn als hier te lande: de organisatie zowel qua subsidie als qua bevoegdheidseisen, welke aan het onderwijzend personeel worden gesteld, schijnt vrij onbevredigend te zijn.

Doordat voorts de politieke verhoudingen zo zijn, dat een bepaalde politieke partij een absolute meerderheid kan verkrijgen, is het gevaar groot van bevoordelen van de eigen groep.

Men mag aannemen, dat dit gebeurd is tijdens de éénpartijregering in België door de CVP(katholiek). De subsidieverdeling werd uitermate in het voordeel van het bizonder (RK-) onderwijs, aldaar "vrij" onderwijs genaamd, omgebogen.

Voorts werden grote aantallen leerkrachten op overheidsscholen toegelaten, welke slechts een (onvolledige) katholieke acte bezaten. Naast deze directe bevoordeling van het op katholieke leest geschoeide onderwijs moet nog de ongewenste situatie worden genoemd, dat niet in alle plaatsen een overheidsschool aanwezig is, of slechts een openbare school-in-schijn, doordat deze uitsluitend bezet is met al of niet bevoegde, niet-neutrale katholieke leerkrachten. De katholieke geestelijkheid verkreeg op deze wijze een invloed op het onderwijs waarvan de grootte niet meer viel te rijmen met het belang van de democratie en het recht van vrije schoolkeuze van de ouders.

In het bovenstaande noem ik slechts een paar voorbeelden; men zal begrijpen, dat aan deze problematiek nog veel meer kanten zijn. Sta mij toe in dit verband te verwijzen naar de uitstekende artikelen in de NRC.

Om nu verder te gaan met de Belgische situatie: de CVP-rgering is inmiddels, na het verliezen van haar parlementaire meerderheid, vervangen door een coalitie van socialisten en liberalen. Bij de tegenstelling tussen deze partijen en de CVP gaat het niet in de eerste plaats om resp. antigodsdienstig contra godsdienstig, alswel om anticlericaal tegen clericaal; of in andere woorden: men wenst de scheiding van kerk en staat, danwel een door de RK geestelijkheid beheerst staatsleven.

Eén van de maatregelen van het coalitiekabinet was het intrekken van de aanstellingen van onbevoegde RK-leerkrachten bij het overheidsonderwijs, en voorts ging men de subsidie verhoging aan de RK-scholen verminderen. Echter zo, dat een deel van de indertijd door de CVP-regering verleende verhoging behouden bleef. Voor een buitenstaander was dit het uit de weg ruimen van een scheve situatie; voor de Belgische katholieken werd het de kennelijke aanleiding om een grootscheepse, buitenparlementaire actie tegen de regering te ondernemen. Deze actie culmineerde in een zgn. mars naar Brussel, welke echter uitliep op relletjes op een Zaterdag, nu enige weken geleden. De overheid had de demonstratie verboden en is er inderdaad in geslaagd hem zonder ongelukken de kop in te drukken.

Wij dienen deze actie, zogenaamd tegen de door de regering gepleegde aanranding van de onderwijsvrijheid beslist af te keuren. Het is bedenkelijk dat Belgische RK-politici

(w.o. oud-ministers) hun aanhangers hiertoe aanspoorden. Wij moeten dat katholieken in het bizonder kwalijk nemen, gezien de achtergronden van deze affaire en gezien de minimale bereidwilligheid van deze Kerk, vrijheid van beleving aan andere richtingen toe te staan.

Als verzachtende omstandigheid voor dit op-de-straat-gaan in de Belgische politiek mag gelden de politieke propagande, die men hieruit voor eigen partij wil slaan en de behoefte van onze Zuiderburen, om hun misnoegen spontaner te uiten dan bij ons met binnenskamergekanker.

De opstootjes in Brussel waren immers mede een volksvermaak en een gezonde afleiding voor de Leuvense clericale en de Brusselse fel anti-clericale studenten!

William Hartman.

Ik zag het kampterrein bij Coo

Ik was nog nooit op het idee gekomen eens een H.J.G.-kamp mee te maken, tot de kampcommissie van het zomerkamp hoorde, dat ik omstreeks Pasen naar België ging. Zo kwam het dat ik op verzoek van de kampcommissie op een mistige morgen vanuit Spa de tocht naar Coo ondernam: door een prachtig bos, vanwaar we de mist uit het dal zagen optrekken. Later zagen en hoorden we de beroemde Cascade de Coo - en in die uren gebeurde er iets met me. Terwijl ik met de eigenaar onderhandelde over het kampterrein en ontdekte welk een geschikte, oude baas hij is, terwijl ik over het kampterrein ronddwaalde - een vlak grasveld op een tiental meters van de wildstromende Amblève, met aan alle kanten hoge hellingen, die uitdagen tot prachtige wandelingen -, terwijl ik op de brug boven de waterval droomde en temidden van het donderend watergeweld stond, terwijl ik rondzwierf door de dorpjes Coo en Trois-ponts, in die paar uren ontstond bij mij het besluit om deze zomer aan het H.J.G.-kamp deel te nemen. En toen werd mij ook duidelijk dat geen enkele van de deelnemers spijt zal hebben van de tocht naar Coo.

Tot ziens van de zomer bij de waterval!

J.v.O.
Spa, 8-4-1955.

ZOMERKAMP te COO - Belgische Ardennen - 30/7 - 7/8 '55

Opgaven bij: Lies Veuger, Kepplerstr. 13 A, Zaandam

Abonneert U op

MENS EN WERELD

verschijnt om de 14-dagen.

Abonnementsprijs: voor H.V.- en H.J.G.-leden *f* 3.— per jaar.

Voor niet-leden: *f* 5.— per jaar.

Redacteur: Dr. H. Bonger.

Administratie: Bleyenburgstraat 1, Utrecht, Telefoon: 10163, Postgiro: 304960.

Vaste medewerkers: Dr. J. C. Brandt Corstius; Dr. J. Brummelkamp; H. G. Cannegieter; Hella Haasse; Drs. H. Herbers; F. Krug; J. P. Meyer; Dr. O. Noordenbos; Dr. J. P. van Praag; Dr. D. H. Prins; P. C. J. Reyne; Mr. A. Stempels.

Jeugd-Reisbureau **ROY**

NEERLAND'S JEUGDREISORGANISATIE

Alleen de reis retour:		Reis en verblijf:	
Parijs	*f* 35.-	Schruns	*f* 125.-
Innsbruck	„ 65.-	Cannes	„ 165.-
Nice	„ 80.-	Kopenhagen	„ 135.-
Londen	„ 62.-		

Vraag een (gratis) Roy-blad!

MEENT 33a - ROTTERDAM

Géén vervlakking

Een dagblad, dat onbelangrijke gebeurtenissen met op effect jagende opschriften in het midden van de belangstelling plaatst, dat met uitvoerige, sentimentele verslagen en interviews met foto's appelleert aan de meest primitieve gevoelens, zulk een dagblad wordt helaas vlotter verkocht dan een goede courant.

Zo'n dagblad is oppervlakkig en nivellerend, dus in zekere mate ontbindend.

Sommige bladen zijn weliswaar minder verderfelijk, maar hun culturele waarde wordt beperkt door concessies aan de gemiddelde smaak, dus aan vervlakking. Bladen, die min of meer afhankelijk zijn van politieke of kerkelijke groepering oefenen dagelijks op hun lezers invloed uit in een bepaalde richting.

Een courant behoeft noch eenzijdig, noch oppervlakkig te wezen om onderhoudend te zijn. U kunt een „goed" dagblad kiezen, dat zeer onderhoudend kan zijn en haar maatschappelijke functie van nieuwsvoorziening en voorlichting verricht op hoog niveau, niet neutraal, wel volkomen onafhankelijk en strevende naar de grootst mogelijke objectiviteit.

Een dagblad met onopgesmukte, betrouwbare berichtgeving, instructieve en opbouwende artikelen, die de intellectuele belangstelling opwekken en bevredigen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Vraagt U de NRC eens 14 dagen op proef

**verzekerings-
maatschappij**

Verzeker U bij De Centrale, die haar winst besteedt voor sociale en culturele doeleinden.

Levens- en spaarverzekeringen, studie- en uitzetverzekeringen, pensioen- en begrafenispolissen.

Gunstige voorwaarden en voor ieder passende tarieven.

DE CENTRALE
ARBEIDERS-VERZEKERINGSBANK
Hoofdkantoor: Rijnstraat 28, Den Haag